

[Formanden.]

Udvalget angående forslag til lov om ændring af lov nr. 69 af 7. marts 1952 om oprettelse af havebrug og havelodskolonier m. m. har afgivet betænkning over nævnte lovforslag. Eksemplarer vil blive omdelt.

I skrivelse af 14. d. m. meddeler stads-skoleinspektør Jacob Pedersen, at han er villig til midlertidigt at tage sæde i folketinget under medlem for Randers amtskreds Stæhr Johansens orlov fra den 13. d. m. at regne.

Skriftlig fremsættelse af lovforslag.

Ministeren for offentlige arbejder (Carl Petersen): Herved tillader jeg mig for det høje ting at fremsætte *forslag til lov om foretagelse af visse ekspropriationer m. v.*

Lovforslaget er praktisk taget enslydende med de i de senere år vedtagne ekspropriationslove, og jeg skal derfor indskrænke mig til at fremkomme med nogle ganske få bemærkninger.

§ 1 bemyndiger ministeren til for statsbanerne at erhverve arealer, som er nødvendige til foretagelse af ændringer i anlæggene, der er en følge af arbejder, hvortil der gives bevilling ved finansloven eller tillægsbevillingsloven for finansåret 1955—56.

Efter § 2 kan ministeren lade foretage ekspropriation, ligeledes for statsbanerne, af arealer og servitutter, der er nødvendige for at sikre synligheden af signaler og lignende.

Forslagets § 3 hjemler ministeren ret til at lade foretage ekspropriation for post- og telegrafvæsenet og de koncessionerede telefonselskaber af arealer m. v., som er påkrævede til tilvejebringelse af nye og udvidelse af bestående radiotelekomunikationsanlæg og telefonanlæg, herunder centraler.

Jeg skal anbefale lovforslaget til tingets hurtige og velvillige behandling.

Endvidere tillader jeg mig for det høje ting at fremsætte *forslag til lov om midlertidige driftslån til vanskeligt stillede privatbaner.*

Som det vil være bekendt, har forholdene i de senere år stillet sig stadig van-

skeligere for privatbanerne, hvis økonomiske stilling — uanset den i henhold til loven af 1948 gennemførte modernisering — i høj grad påvirkes gennem det stigende pris- og lønningsniveau. Denne stigning kan banerne kun tildels udligne gennem takstforhøjelser, idet den stærke konkurrence, ikke mindst fra landevejstrafikken, som banerne er udsat for, sætter meget snævre grænser for, hvor meget taksterne kan forhøjes, når transporterne skal kunne bevares for banerne. Disse vanskeligheder har affødt nye privatbaneønsker om forøget statsstøtte, men forinden der tages stilling hertil, har regeringen fundet det naturligt at lade privatbanerne og deres forhold behandle i en hurtigt arbejdende kommission med henblik på at få klarlagt disse baners samfundsmæssige betydning fremover og overvejet formerne for statsstøtten til de baner, der skal bestå. Kommissionens betænkning skulle foreligge til efteråret, og forslag til eventuelle foranstaltninger vil derefter kunne forelægges folketinget i samlingen 1955—56.

Medens således de foreliggende privatbaneønsker må afvente kommissionsbetænkningen, har man i ministeriet for offentlige arbejder overvejet, hvorledes udbetalingen af det statsbidrag, der ydes banerne i henhold til den gældende underskudslov, nemlig lov nr. 187 af 12. april 1949, kunne fremskyndes for derved at spare banerne for en rentebyrde og ligestille staten og kommunerne.

Som det fremgår af lovforslagets bemærkninger, gøres der, hvad der er muligt for at fremme behandlingen af andragerne om statsbidrag til underskudsdekningen, men der må i øjeblikket medgå op imod $1\frac{3}{4}$ år, i visse tilfælde endog næsten 2 år, inden banerne får dækket den del af underskuddet, der er oparbejdet i de første måneder af et driftsår. Dette volder banerne vanskeligheder, fordi de har store besværligheder ved at skaffe sig den fornødne driftskapital, og kommunerne, som i en del tilfælde forskudsvis har indbetalt hele det budgetterede underskud, har kun modstræbende villet indgå herpå, idet de med en vis ret gør gældende, at de derved overtager en rentebyrde for staten, der først senere — og altså efter denne betragtning for sent — udreder sin del af underskuddet.